

2020

JAARVERSLAG

Wetenschappelijk Instituut voor het CDA

VOORWOORD

Het jaar 2020 begon hoopvol en inspirerend voor het Wetenschappelijk Instituut voor het CDA. Zo waren er in de eerste maanden diverse 'Zij aan zij'-bijeenkomsten, waaronder twee grote 2030Talks in Eindhoven en Zwolle met ruim 600 deelnemers in totaal. Centraal stond het toekomstverhaal *Zij aan zij. Toekomstperspectief voor Nederland in 2030*. De ruim tachtig bijeenkomsten eind 2019 en begin 2020 konden op veel enthousiasme rekenen.

Door de eerste lockdown in maart vanwege de Coronapandemie is een aantal bijeenkomsten afgezegd en ook het reguliere WI-programma heeft een aantal maanden stilgelegen. Tijdens deze thuiswerkperiode is wekelijks een zogeheten *Zij aan zij-verdiepingspakket* uitgebracht: een pakket met inspirerende verhalen, artikelen en interviews over een thema uit *Zij aan zij* (in totaal dertien pakketten).

Vanaf juni is de uitvoering van het werkprogramma hervat. Zo is in 2020 een drietal publicaties gepresenteerd: de definitieve versie van *Zij aan zij* (juli), *Betrouwbaar belasten. Herstel van vertrouwen in het belasting- en toeslagenbeleid* en *Breed kijken. Vluchten, migratie en sociale samenhang in mondiaal perspectief* (beide in december). Ter gelegenheid van het veertigjarig bestaan van het CDA heeft het WI een handboek over de christendemocratie samengesteld met als titel *Om een gemeenschappelijk huis. Handboek christendemocratie in de praktijk*, en in samenwerking met het Documentatiecentrum Nederlandse Politieke Partijen (DNPP) van de

Rijksuniversiteit Groningen een website gelanceerd over de geschiedenis van het CDA.

Verder is er in 2020 gestart met een nieuw WI-jongerennetwerk, waar zo'n vijftig *Young Professionals* aan deelnemen. Ook hebben we, samen met het CDJA, de podcast 'Bram' gelanceerd. Met de podcast doen we een stapje terug van de politieke waan van de dag en richten we ons op de grootste maatschappelijke vraagstukken van dit moment.

Het WI heeft ondersteuning geboden bij het schrijven van het verkiezingsprogramma voor de Tweede Kamerverkiezingen van 2021. Daarnaast zijn er weer vier mooie en politiek-eigentijdse nummers van ons tijdschrift *Christen Democratische Verkenningen* uitgebracht, waaronder een speciaal jubileumnummer ter gelegenheid van het veertigjarig bestaan CDA.

Ook in 2021 blijven we onverminderd doorgaan met het doordenken van het christendemocratische gedachtegoed en het ondersteunen van CDA-politici, van lokaal tot Europa. Ons werk kan alleen op vruchtbare bodem landen als we ons tegelijk realiseren voor wie we ons werk doen. Dat mooie spanningsveld tussen onze onafhankelijkheid en onze verbondenheid met vele christendemocraten koesteren we. Ook in 2021 willen we op dit snijvlak staan en met vereende krachten dienstbaar zijn aan de christendemocratie, aan de politiek en aan de samenleving.

Drs. Richard van Zwol
voorzitter WI

Drs. Pieter Jan Dijkman
directeur WI

INHOUDSOPGAVE

1 PUBLICATIES

2 HANDBOEK

3 VORMING & TOERUSTING

4 TIJDSCHRIFT CDV

5 WI IN DE MEDIA

6 WI EN DE PARTIJ

7 WI EN EUROPA

8 COMMUNICATIE

9 ORGANISATIE

+ BIJLAGE

PUBLICATIES

In 2018 zijn wij gestart met ons meerjarenplan voor 2018-2022, getiteld 'Om een gemeenschappelijk huis'. Voor het WI is het van belang om zijn publicaties op te zetten vanuit een duidelijk politiek concept, met heldere beleidsvoorzetten, langs een aantal bestendige, herkenbare, christendemocratische lijnen.

Zij aan zij

Toekomstperspectief voor Nederland in 2030

Publicatie: juli 2020

Het WI heeft de aanzet gegeven voor een nieuw toekomstperspectief voor Nederland in 2030. Op 9 november 2019 is, op verzoek van het Dagelijks Bestuur van het CDA, het startdocument gepresenteerd. Er was veel enthousiasme en inspiratie om met elkaar in gesprek te gaan. Er zijn zo'n tachtig *Zij aan zij*-bijeenkomsten geweest. De CDA-jongerenbeweging (CDJA) organiseerde zogeheten 2030-Talks in een aantal grote steden. En ook maatschappelijke organisaties wilden graag het gesprek voeren over de toekomst van Nederland. In juli 2020 is de definitieve publicatie verschenen, aangevuld en verdiept met een impressie van die vele gesprekken en bijeenkomsten. De komende jaren zal het WI de beleidsrichtingen zoals geformuleerd in *Zij aan zij* nader uitwerken.

Zij aan zij-verdiepingspakketten

Van april tot juli 2020 heeft het WI wekelijks een 'Zij aan zij-verdiepingspakket' uitgebracht. Dertien weken lang een cadeautje voor wie naar verdieping en inspiratie zoekt. De verdiepingspakketten bestaan uit mooie verhalen, interviews en artikelen rondom een thema uit *Zij aan zij*. *Zij aan zij* blijkt in tijden van corona een verrassende actualiteit te hebben. De verdiepingspakketten bieden houvast, herkenning en perspectief.

[Download 'Zij aan zij'](#)

Betrouwbaar belasten

Herstel van vertrouwen in het belasting- en toeslagenbeleid

Auteur: Arjen Siegmann

Publicatie: november 2020

We betalen belastingen om de publieke voorzieningen te kunnen financieren. Zo gezien staat het belastingstelsel in dienst van het goede en vreedzame samenleven. Maar de manier waarop de belastingen in Nederland werken, wordt steeds meer een probleem. De oorspronkelijke bedoelingen ervan zijn buiten beeld geraakt. Dit rapport probeert een bijdrage te leveren aan vernieuwing en het herstel van vertrouwen in het Nederlands belasting- en toeslagenbeleid. Het analyseert, beschouwt en daagt uit om met een andere bril naar belastingen te kijken. Vanuit christendemocratisch perspectief worden tien concrete voorstellen gedaan.

YouTube-interviews

Naar aanleiding van het rapport is auteur Arjen Siegmann digitaal in gesprek gegaan met diverse belastingexperts over het herstel van vertrouwen in het belasting- en toeslagenbeleid. De interviews zijn te vinden op ons [YouTubekanaal](#).

[Download 'Betrouwbaar belasten'](#)

Breed kijken

Vluchten, migratie en sociale samenhang in mondiaal perspectief

Auteur: René Grotenhuis

Publicatie: december 2020

Het vluchtelingenvraagstuk blijft een onderwerp met geharnaste posities van voorstanders (welkomstcultuur) en tegenstanders (grenzen dicht). De stem van het morele en maatschappelijke midden lijkt in dit debat te worden overstemd. Wat zijn duurzame bestanddelen voor het mondiale vluchtelingenbeleid van de toekomst? Deze achtergrondstudie, geschreven door René Grotenhuis, helpt om de complexe werkelijkheid te doorgronden. Ze draagt vanuit christendemocratisch perspectief vernieuwende verbindingen en inzichten aan voor een toekomstbestendig en humanaan vluchtelingenbeleid.

[Download 'Breed kijken'](#)

Om een gemeenschappelijk huis

HANDBOEK CHRISTENDEMOCRATIE IN DE PRAKTIJK

Ter gelegenheid van het veertigjarig bestaan van het CDA heeft het WI een handboek “christendemocratie in de praktijk” samengesteld. In een tijd van ‘vloeibare moderniteit’ is meer dan ooit behoefte aan vaste waarden en een diep doorleefde filosofie over menselijke waardigheid en de inrichting van de samenleving. De werkelijkheid zelf is te onbestendig om antwoorden aan te ontlenuen. Slechts bezinning op waarden kan duurzame antwoorden geven. Maar wat zijn die waarden dan? En hoe zijn die toe te passen in de politiek van alledag? Het handboek *Om een gemeenschappelijk huis. Handboek christendemocratie in de praktijk* geeft antwoord op die vragen. Het eerste exemplaar is uitgereikt aan CDA-partijvoorzitter Rutger Ploum.

Het handboek valt in twee delen uiteen. Het eerste deel laat de christendemocratie in vogelvlucht zien. Vanuit verschillende invalshoeken wordt het christendemocratische gedachtegoed belicht. Zo komen het christendemocratische mensbeeld, de samenlevingsvisie, de visie op de rol en grenzen van de overheid en de visie op de markteconomie aan de orde.

In het tweede deel staan tien praktijkvoorbeelden centraal: van een koffiehuis voor dakloze mensen tot een weekendschool voor ongemotiveerde kinderen, van een coöperatieve voedselboerderij tot een vernieuwend leer-woon-werktraject voor ooit ontheemde vluchtelingen. In feite is dit deel “christendemocratie in actie”, met handreikingen voor bestuurders en politici in de alledaagse politieke praktijk. De christendemocratie laat zich zien als een praktijkexpertise samenlevingskunde: een door vele eeuwen heen opgedane expertise in goed en vreedzaam samenleven wordt aangeboden aan de samenleving.

Het handboek is uitgegeven in samenwerking met Uitgeverij Prometheus.

[Bekijk de promotiefilm](#)

VORMING & TOERUSTING

In 2020 is het WI gestart met een jongeren netwerk en een podcast: 'Bram'. Het jongeren netwerk bestaat uit inhoudelijke gespreksavonden en een één-op-één-coachings door ervaren bestuurders en politici. Zo'n vijftig *Young Professionals* in Utrecht en Nijmegen zijn in september 2020 gestart, er lopen gesprekken om in 2021 ook in andere steden te starten.

De podcast is een samenwerking met het CDJA en doet een stapje terug van de politieke waan van de dag. Daarbij laten we ons inspireren door een Bram die dit jaar 100 jaar geleden overleed, Abraham Kuyper. Architect van het moderne politieke partijlandschap, die niet de personen, maar de ideeën centraal stelde in de politiek.

Podcast

De hedendaagse politiek draait vooral om de poppetjes. Wie heeft ruzie met wie? Hoe staat die en die ervoor in de peilingen? Wie is de winnaar van deze week en wie de verliezer? Het lijkt wel alsof het alleen nog gaat over conflict, sterke mannen (en soms een vrouw), snelle jongens en gelikte marketing. Met 'Bram' richten we ons op de grootste maatschappelijke vraagstukken van dit moment. Allard Amelink en André Poortman zijn de presentatoren van 'Bram'. Hoogleraar en WI-bestuurslid George Harinck verzorgt elke week een column.

Er zijn in 2020 twee afleveringen verschenen van 'Bram': over klimaat (met Ties Joosten) en over marktwerking (met Jelle van Baardewijk)

Meer informatie over 'Bram': www.cda.nl/wi/podcast-bram

Jongeren netwerk

In september 2020 vond de aftrap plaats van een nieuw WI-jongeren netwerk. De spreker bij deze aftrap was Jan Peter Balkenende. Zo'n vijftig *Young Professionals* in Utrecht en Nijmegen zijn gestart met een traject dat bestaat uit een aantal gespreksavonden over diverse inhoudelijke thema's, zoals diversiteit, duurzaamheid, voltooid leven, moreel leiderschap, de waarde van werk en meer. Onder andere Kathleen Ferrier, Herman Wijffels, Joke van Saane en Bert Keizer. Daarnaast is een uniek één-op-één-coachingstraject met ervaren bestuurders en politici, dat vanuit het WI wordt aangeboden.

TIJDSCHRIFT CDV

Christen Democratische Verkenningen is het politiek-wetenschappelijke kwartaalblad van het Wetenschappelijk Instituut voor het CDA. Het wil het geheugen vormen van de christendemocratische beweging en de kennis aandragen voor de verdieping van de ideologie van de christendemocratie. Ook onderzoekt het de betekenis van christendemocratische uitgangspunten voor politieke en maatschappelijke vraagstukken. Het blad doet dit op grond van een onafhankelijke opstelling ten opzichte van het CDA. Het profiel is verkennend, grenzen aftastend, opiniërend, zowel historisch-analytisch als toekomstgericht en internationaal georiënteerd.

CDV diept belangwekkende thema's uit nog voordat ze actueel zijn, door mensen die er echt toe doen. Het blad is een bron van waardevolle informatie voor zowel politici als politiek geïnteresseerden, omdat het dieper liggende motieven en gedachten blootlegt achter beleidskeuzen en standpunten.

CDV verschijnt bij Uitgeverij Boom en heeft ca. 2.600 abonnees. CDV heeft een eigen website: www.tijdschriftcdv.nl

Redactie

- Drs. S.J.H. (Bas) Aghina
- Prof. dr. G. (Geerten) Boogaard
- Dr. Th.B.F.M. (Theo) Brinkel
- Prof. dr. S.C. (Sophie) van Bijsterveld (voorzitter, vanaf juni 2020)
- Mr. C.J.L. (Chris) van Dam NPM (namens de Tweede Kamerfractie)
- Drs. P.H.J. (Pieter Jan) Dijkman (adviseur)
- Drs. M.J. (Rien) Fraanje (tot juni 2020)
- Prof. dr. P.J.J. (Paul) van Geest (voorzitter, tot juni 2020)
- A.Z. (Adger) van Helden MA (namens CDA BSV)
- Drs. M. (Marc) Janssens (hoofdredacteur)
- Prof. dr. E. (Eelke) de Jong
- Drs. G. (Gerrit) de Jong
- Prof. dr. L.J. (Bert Jan) Lietaert Peerbolte
- Drs. J. (Jan) Prij (redactiesecretaris)
- Dr. P.J.G. (Paul) van Velthoven
- Mr. drs. D.P.J. (Daniëlle) Woestenbergh

Vijf jaar decentralisaties

Lente 2020

In 2015 zijn veel taken op het gebied van jeugdzorg, werk en maatschappelijke ondersteuning aan gemeenten overgedragen. Het lentenummer van 2020 maakt vanuit christendemocratisch gezichtspunt de balans op. Wat is er terechtgekomen van de wens om zorg en hulp dichterbij mensen te brengen en personen of gezinnen met problemen integraal te helpen in plaats van met allerlei deeloplossingen?

[Maxime Verhagen baalt van kijk op gedoogcoalitie met PVV](#) (Nederlands Dagblad, 6 april 2020)

[Stuurloos CDA snakt naar leider](#) (NRC, 30 april 2020)

[Bang voor het CDA, bang bij het CDA](#) (Trouw, 27 mei 2020)

Corona, en dan?

Zomer 2020

Sinds maart 2020 worden we geconfronteerd met een gezondheids crisis die zich op ongekennde schaal mondiaal voordoet en impact heeft op talloze gebieden. Juist doordat het coronavirus ons gedwongen heeft tot ingrijpende keuzes met betrekking tot onze manier van leven, is een debat over de inrichting van onze samenleving noodzakelijk. In wat voor wereld willen we leven, en welke prijs zijn we bereid daarvoor te betalen? Naar welk normaal willen we terug?

[Donner kiest kant van Keijzer in CDA-debat over coalitie met Baudet](#) (FD, 24 juni 2020)

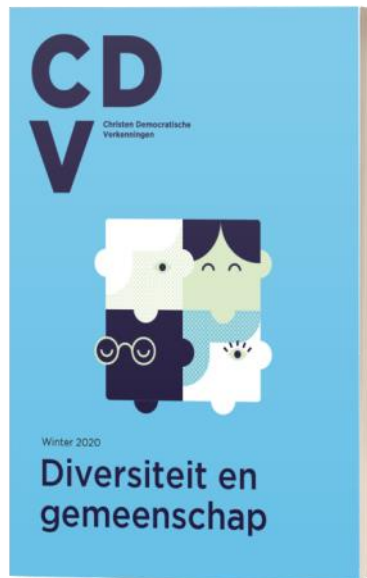
[Donner zet CDA-debat op scherp: afwijzen Forum is 'gemakzuchtig'](#) (AD, 24 juni 2020)

Brieven aan de lijsttrekker

Herfst 2020

Ter gelegenheid van het veertigjarig jubileum van het CDA zijn een aantal jongere mensen gevraagd een brief te schrijven aan Hugo de Jonge, die bij de publicatie van het herfstnummer nog de lijsttrekker was van het CDA. Met het oog op de Tweede Kamerverkiezingen van 2021 hebben zij hun dromen en idealen, maar ook hun kritiekpunten wat betreft de christendemocratie onder woorden gebracht. De brieven zijn gericht aan Hugo de Jonge, maar via hem vanzelfsprekend aan iedereen die de christendemocratie een warm hart toedraagt. Naast de toekomst komt ook het verleden aan het woord, in drie interviews met oudgedienden uit de voormalige KVP, ARP en CHU.

Diversiteit en gemeenschap

Winter 2020

Vrijheid, gelijkheid en broederschap. Over de werkelijkheid achter deze begrippen gaat dit nummer van CDV. Diversiteit is het huidige sleutelwoord waarmee vrijheid en gelijkheid zich sieren. In een samenleving die niet divers weet te zijn en waarin de ene groep dominant is ten koste van de andere, is het met vrijheid en gelijke behandeling immers slecht gesteld. Toch blijken aan het streven naar diversiteit, hoe nobel ook, in de praktijk bezwaren te kleven. Voor je het weet ontaardt het in identiteitspolitiek, die niet het algemene belang maar het specifieke belang van een enkele groep voor ogen heeft.

[Opinie: Een coöperatieve samenleving als tegengif voor de moderniteit](#) (Friesch Dagblad, 20 december 2020)

WI IN DE MEDIA

Algemeen

- 3 januari 'Interview Hugo de Jonge: "Tachtigduizend migranten per jaar is te veel voor Nederland"' - NRC
- 29 januari 'Het CDA worstelt met zijn imago: boerenpartij, of toch voor burgers?' - Nederlands Dagblad
- 13 februari 'Oude wonden belemmeren debat over nieuwe CDA-koers' - Trouw
- 10 april 'Premier Rutte spreekt zich uit over Pasen met doorleefde woorden en ervaringen' - Nederlands Dagblad
- 30 april 'Stuurloos CDA snakt naar leider' - NRC
- 1 mei 'Opinie: Het CDA sloopt zichzelf' - NRC
- 1 mei 'Stilte in CDA-top duidt op angst' - Trouw
- 16 juni 'Omarm de civil economy' - Gebiedsontwikkeling.nu
- 22 juli 'De belofte van een koerswending' - De Groene Amsterdammer
- 5 november 'Opinie: Het CDA, Trump, Biden en het midden - BNR Nieuwradio
- 2 december 'Wetenschappers CDA: schaf toeslagen af en voer vermogensbelasting in' - Het Financieele Dagblad

Artikelen WI-medewerkers naar aanleiding van WI-publicaties

- 8 mei 'De crisisaanpak vraagt om politieke beginselen. Welke?' (reactie Pieter Jan Dijkman 'Van winst naar waarden') - NRC
- 16 mei 'Moet alles anders na corona?' (reactie Pieter Jan Dijkman 'Meer vertrouwen op kracht van samenleving') - Reformatorisch Dagblad
- 18 mei 'Diep dement, te weinig beschermd' - Nederlands Dagblad (André Poortman, samen met Harry van der Molen)

Een overzicht van de nieuwsberichten naar aanleiding van CDV-uitgaven vindt u in het desbetreffende hoofdstuk.

Rol WI binnen het CDA

Het WI is als onafhankelijke denktank verbonden aan het CDA. Het woordje “voor” in onze naam is uitdrukking van een dienstbare opstelling; het WI wil voor alles dienstbaar zijn aan christendemocraten en christendemocratische bestuurders en politici in de praktijk van alledag. We ondersteunen en adviseren - gevraagd en ongevraagd - landelijke en lokale CDA-politici. We dragen we bij aan verkiezingsprogramma's en adviseren we de landelijke fracties en het partijbestuur. Zo heeft de directeur van het WI meegeschreven aan het verkiezingsprogramma voor de Tweede Kamerverkiezingen van maart 2021. Daarnaast is de directeur van het WI is adviserend lid van de Verenigingsraad.

40-jarig jubileum CDA

Voor het veertig jarig jubileum van het CDA heeft het WI, in samenwerking met het Documentatiecentrum Nederlandse Politieke Partijen (DNPP) in Groningen, een geschiedeniswebsite gemaakt over veertig jaar CDA. Deze website staat boordevol informatie en materialen, zoals verkiezingsprogramma's, statuten, gadgets, net als diverse teksten en beelden over de geschiedenis. Een schat aan informatie voor studenten, promovendi en iedereen die geïnteresseerd is in het CDA! De website is te vinden op <https://cda-digitaal.dnpp.nl>

Samenwerking met de CDA Bestuurdersvereniging (BSV)

Sinds 2017 hebben alle leden van de BSV een abonnement op ons tijdschrift CDV. In de CDV-redactie zit een afgevaardigde namens de BSV om zo de vertaling naar de decentrale politiek te waarborgen. .

Ook hebben we een eigen column in *Bestuursforum*, het tijdschrift van de BSV. In 2020 zijn in deze rubriek de volgende artikelen verschenen:

- '[De GGZ-paradox](#)' (Arjen Siegmann, februari 2020)
- '[Grenzeloze vrijheid](#)' (André Poortman, mei 2020)
- '[Barmhartige Samaritaan 2.020](#)' (Peter Cuyvers, juni 2020)
- '[Joe Biden als christendemocraat](#)' (Marc Janssens, september 2020)
- '[Het nationaal groeifonds legt tekort aan rentmeesterschap bloot](#)' (Jan Prij, oktober 2020)
- '[Stemmen heeft geen nut](#)' (Arjen Siegmann, december 2020)

Samenwerking met het Steenkampinstituut (SI)

Gastdocenten bij cursus van Steenkampleergang

In 2020 heeft het WI wederom een bijdrage geleverd aan de cursus 'Politiek begint met een mensbeeld' (voorheen de cursus 'Politieke filosofie van de christendemocratie en het CDA-gedachtegoed'). Deze cursus maakt onderdeel uit van de Steenkamp leergang. Deze cursus is een stevige verdieping op de eerder in samenwerking ontwikkelde online cursussen 'CDA-gedachtegoed basis' en 'CDA-gedachtegoed voor politici'.

Doelstellingen van deze cursus zijn:

- verdieping in de achtergronden van het christen-democratisch mensbeeld;
- verdieping in de aspecten van moderne mensbeelden en hoe zich deze verhouden tot het christendemocratische mensbeeld;
- oefenen met het schrijven van een essay over een actueel politiek thema en daar het christendemocratisch mensbeeld bij kunnen betrekken;
- discussies voeren over de ingebrachte essays.

Verzorgen van gastcolleges

Drie medewerkers (Arjen Siegmann, Marc Janssens en André Poortman) van het WI hebben gastcolleges verzorgd en discussies geleid voor de cursus 'Politiek begint met een mensbeeld'. Normaal gesproken verzorgt een gastspreker van het WI ook een introductie over het CDA-gedachtegoed tijdens de jaarlijkse Zomerschool voor nieuwe leden. Helaas heeft dit evenement niet plaats kunnen vinden in verband met de COVID-19-maatregelen.

Gebruik van WI-publicaties door SI

De volgende WI-uitgave staat op de literatuurlijst van de cursus 'Politieke begint met een mensbeeld':

- Mens, waar ben je? Een verkenning van het christendemocratisch mensbeeld (2011)

Herziening van de online cursus 'CDA-gedachtegoed voor politici'

In het voorjaar van 2020 is de online cursus 'CDA gedachtegoed voor politici' herzien. Medewerkers van het WI hebben hier een inhoudelijke bijdrage aan geleverd. In samenspraak met het WI zijn opdrachten aangepast en teksten herzien, zoals bijvoorbeeld de tekst bij het onderdeel 'Positionering van het CDA', waar wordt ingegaan op de positie van het CDA ten opzichte van andere politieke partijen. Daarnaast is in deze cursus aandacht besteed aan het visierapport *Zij aan zij. Toekomstperspectief voor Nederland in 2030*.

Samenwerking met het CDJA

Op diverse terreinen hebben het WI en het CDJA in het afgelopen jaar samengewerkt. Zo zijn er tientallen CDJA 2030Talks georganiseerd eind 2019, begin 2020, waarbij door het hele land discussiebijeenkomsten zijn georganiseerd. Van jong tot oud, CDA'er tot niet-CDA'ers werden uitgenodigd om mee te doen aan de discussie over de koers van de christendemocratie. Ook heeft het CDJA ondersteuning geboden bij de opstart van het WI-jongerennetwerk. De podcast 'Bram' is een samenwerking tussen het WI en CDJA.

Interviews met kandidaat-lijsttrekkers

Samen met het CDJA heeft het WI in juli 2020 de drie kandidaten voor het CDA-lijsttrekkerschap geïnterviewd. We gingen op zoek naar verdieping door hen te bevragen op de christendemocratie, *Zij aan zij* en meer. De interviews met Hugo de Jonge, Pieter Omtzigt en Mona Keijzer zijn terug te vinden op ons YouTube-kanaal.

Samenwerking met lokale afdelingen

Regelmatig geven medewerkers van het WI een lezing of presentatie bij een lokale of provinciale afdeling van het CDA. Centraal staan dan recente rapporten, de bespreking van 'Zij aan zij' of nummers van *Christen Democratische Verkenningen*. In de bijlage is per persoon in kaart gebracht aan welke presentaties, debatten en lezingen is meegewerkt.

Historisch Comité Christen Democratie

In 2016 heeft een revitalisering plaatsgevonden van het Historisch Comité Christen Democratie (HCCD). Voor de realisatie van de doelstellingen is met ingang van 2017 de inbedding van het Wetenschappelijk Instituut voor het CDA in het HCCD geconcretiseerd. Zo is de directeur van het WI adviseur van het bestuur van het HCCD en is de office manager van het WI de ambtelijk secretaris van het HCCD-bestuur. In 2020 is verder gegaan met het inventariseren van de omvangrijke CDA-partijarchieven en zijn vervolgacties op het gebied van archivering ingezet. Het WI ondersteunt daarin waar mogelijk. Ook heeft het HCCD bijgedragen aan een geschiedeniswebsite over 40 jaar CDA: cda-digitaal.dnpp.nl.

Wilfried Martens Centre for European Studies (WMCES)

Het Wilfried Martens Centre for European Studies (WMCES) is de denktank van de Europese Volkspartij (EVP) en is gehuisvest in Brussel. Het Wetenschappelijk Instituut voor het CDA is een lidorganisatie van het WMCES. Namens het WI is Arjen Siegmann aanwezig geweest bij de twee halfjaarlijkse vergaderingen van de General Assembly van het Wilfried Martens Centre. Sinds juli 2020 zit Arjen Siegmann in de Executive Board van het WMCES.

Namens het WI is Peter Noordhoek lid van de Political Auditors (auditcommissie). Jan Peter Balkenende is lid van de Honorary Board en Jos van Gennip is lid van de Academic Council.

Door de coronacrisis waren er geen fysieke bijeenkomsten, wel heeft het WI diverse keren deelgenomen aan digitale sessies, zoals een NET@WORK-sessie over 'The Art of the Green Deal'.

COMMUNICATIE

In 2020 hebben we de communicatie via diverse kanalen geïntensiveerd. Zo zijn we meer gebruik gaan maken van *social media* en ook meer gaan communiceren over WI-publicaties, activiteiten of andere, nieuwe communicatievormen (zoals de 'Zij aan zij'-verdiepingspakketten, de belastinginterviews en onze podcast 'Bram').

Website

Het WI heeft een eigen website: www.cda.nl/wi Hierop is allerlei informatie te vinden over het WI, de publicaties, columns, symposia en alle rapporten van het WI vanaf 1978 zijn gratis te downloaden.

In 2020 had de website 20.006 paginaweergaven (2019: 11.770). Dit is een stijging van 42% ten opzichte van 2019. Deze stijging is niet te herleiden tot één specifiek nieuwsbericht of activiteit. Dit betekent dat de website in 2020 structureel beter is bezocht dan in 2019. Onze inspanningen op het gebied van *social media* en nieuwe communicatievormen hebben hier ongetwijfeld een positieve bijdrage aan geleverd.

Digitale nieuwsbrief

In 2020 verstuurde het WI zes reguliere, digitale nieuwsbrieven naar 1.775 abonnees (2019: 1.348). De forse stijging in het aantal nieuwsbriefabonnees is met name te verklaren door een geslaagde donateursactie in juni 2020. Doel van de nieuwsbrief is geïnteresseerden op de hoogte te houden van aankomende activiteiten en een overzicht te geven van recente rapporten, CDV's en artikelen.

Social media

Het WI is actief op Facebook, Twitter, en sinds 2020 ook op LinkedIn. Op Facebook heeft het WI 755 'likes' (2019: 706). Facebook wordt met name gebruikt om nieuwe publicaties en evenementen onder de aandacht te brengen. Op Twitter (@WlvoorhetCDA) zijn we steeds actiever, ons Twitteraccount had op 31 december 2020 792 'volgers' (2019: 375). Met name tweets rondom onze podcast, *Zij aan zij* en de *Zij aan zij*-verdiepingspakketten hebben gezorgd voor een sterke toename van volgers.

ORGANISATIE

Officemanager
Irma Bultman

Hoofdredacteur CDV
Marc Janssens

Projectmedewerker
André Poortman

Pieter Jan Dijkman
Directeur

Jan Prij
Redactiesecretaris CDV

Arjen Siegmann
Wetenschappelijk
medewerker

Geerten Boogaard (fellow)
Peter Cuyvers (fellow)
Jan Dirk Snel (vrijwilliger)

Bestuur

Het bestuur van het WI voor het CDA kwam in 2020 vijf keer bij elkaar. Het bestuur boog zich onder meer over het meerjarenplan van het WI, de begroting 2021 en de lopende projecten van het WI. Leden van het bestuur worden benoemd voor vier jaar en kunnen eenmaal worden herbenoemd.

Het bestuur bestond in 2020 uit de volgende leden:

- Dr. M. (Mohamed) Ajouaou (tot oktober 2020)
- Dr. B.L.M. (Brigitte) Bauer (aftredend in oktober 2023)
- Mr. J.M. (Marius) Buiting (aftredend in januari 2023)
- Drs. P.H.J. (Pieter Jan) Dijkman (secretaris)
- Prof. dr. P.J.J. (Paul) van Geest (q.q. namens CDV-redactie, tot juni 2020)
- Prof. dr. G. (George) Harinck (aftredend in oktober 2023)
- Drs. J.F. (Hans) Huibers (penningmeester, tot oktober 2020)
- Mr. F.T. (Froukje) de Jonge (herbenoembaar in november 2022)
- E.H.M. (Esther) Leferink MSc (herbenoembaar in oktober 2023)
- Drs. P.J. (Peter) van Mierlo RA (interim-penningmeester, vanaf oktober 2020 - aftredend in oktober 2022)
- Dr. F.A. (Frank) Petter (herbenoembaar in oktober 2023)
- Mr. R.E.N. (Rutger) Ploum (q.q. partijvoorzitter)
- Prof. dr. S.C. (Sophie) van Bijsterveld (q.q. namens CDV-redactie, vanaf juni 2020)
- Drs. C.M. (Corien) Wortmann-Kool (herbenoembaar in oktober 2023)
- Drs. R. (Richard) van Zwol (voorzitter, herbenoembaar in oktober 2022)

Fonds WI

De stichting Fonds WI heeft ten doel het verlenen van financiële steun aan de Stichting Wetenschappelijk Instituut voor het CDA. Het bestuur van het Fonds WI kwam in 2020 twee keer bij elkaar, in mei en in november. De samenstelling van het bestuur is als volgt:

- Drs. G. (Gerrit) Goedhart (voorzitter, lid namens het Lohmanfonds)
- W.J. (Willem Jelle) Berg (lid namens het Partijbestuur)
- Drs. P.H.J. (Pieter Jan) Dijkman (adviserend lid, directeur WI)
- Drs. J.F. (Hans) Huibers (adviserend lid, penningmeester WI, tot oktober 2020)
- Mr. drs. L. (Bert) Jongsma (penningmeester, lid namens het Kuypersfonds)
- Drs. P.J. (Peter) van Mierlo RA (adviserend lid, interim-penningmeester WI, vanaf oktober 2020)
- Ir. J.A.G. (Joost) Verheijen (lid namens het Schaepmanfonds)
- P.J. van Zanten (adviserend lid, penningmeester CDA)
- Vacature (lid namens het WI-bestuur)

Stichtingsraad

De stichtingsraad behandelt het onderzoeksplan van het instituut en keurt de begroting, de jaarrekening en het jaarverslag goed. De Stichtingsraad bestaat naast het bestuur van het WI en de medewerkers van het WI uit provinciale vertegenwoordigers en vertegenwoordigers van CDA-organisaties. De vertegenwoordigers fungeren als schakel tussen provincie of organisatie en WI. De Stichtingsraad vergaderde in 2020 op 20 april en op 28 oktober (beide digitaal).

De samenstelling eind 2020 van de Stichtingsraad (naast het WI-bestuur en medewerkers) is:

Friesland: D.S. (Dirk Sierd) de Vries en T. (Teunis) Wagenaar

Groningen: mr. B.P. (Paul) Koster en mr. P.E.M.S. (Pia) Lokin-Sassen

Drenthe: drs. T. (Tibbe) Breimer en Th.J. (Theun) Wijbenga

Overijssel: drs. R. (Rindert) Ekhart en drs. H.A.J. (Hendrik Jan) van de Vliert

Gelderland: drs. F.J.A.M. (Ferdinand) van Wijk en J. (Hans) Baan

Flevoland: W.G. Faber en M.K. (Martine) Visser

Utrecht: prof. dr. S. (Siem) Korver en drs. E. (Erik) Methorst

Noord-Brabant: P.C.M. (Peter) Ketelaars en dr. P.J. (Pieter) van der Zaag

Limburg: mw. prof. dr. B.L.M. (Brigitte) Bauer en dr. J.M.J.C. (Jacques) Scheres

Zeeland: mw. dr. H. (Hannie) Kool-Blokland en mw. drs. J.M.P.A. (Annemiek) Koppejan-Elsen

Zuid-Holland: prof. dr. M.F.H. (Marianne) Hirsch Ballin en H.J. (Henk) Mes

Noord-Holland: M.C. (Maarten) Haverkamp en J.N. (Niek) Wijmenga

CDA Tweede Kamer: positie vacant

CDA Eerste Kamer: mr. N.J.J. (Niek Jan) van Kesteren

Partijbestuur: ing. E. (Eppy) Boschma

CDA Europarlement: D. (Dirk) Gotink

Commissie Buitenland: S. (Sandra) van der Weide

CDAV: mw. M.M.J. (Mireille) de Jonge

CDA Bestuurdersvereniging: mr. R.J.H. (Raymond) Vlecken

CDJA: L.M. (Robert) Klaassen MSc

BIJLAGE

Publicaties, artikelen,
lezingen en activiteiten
van de medewerkers uit
hoofde van het WI

PIETER JAN DIJKMAN

... is directeur bij het WI en werkt aan een proefschrift over de herbezinning op het concept van christelijke politiek tussen 1920 en 1960 aan de Vrije Universiteit in Amsterdam. Hij is adviserend lid van het bestuur van het Historisch Comité Christen Democratie (HCCD).

Publicaties

Pieter Jan Dijkman & Jan Prij, 'Liever publieke dan multiculturele gerechtigheid' (essay), in: Jonathan Chaplin (e.a.), Renée van Riessen & Jan Hoogland (red.), *Multiculturele gerechtigheid*, Amsterdam: Buiten & Schipperheijn, februari 2020.
Pieter Jan Dijkman, Irma Bultman & André Poortman (red.), *Om een gemeenschappelijk huis. Handboek christendemocratie in de praktijk*, Amsterdam: Uitgeverij Prometheus, december 2020.

Artikelen

Pieter Jan Dijkman, 'Van winst naar waarden', in: 'De crisisaanpak vraagt om politieke beginselen. Welke?', *NRC*, 8 mei 2020.
Pieter Jan Dijkman, 'Meer vertrouwen op kracht van samenleving', in: 'Moet alles anders na coronä?', *Reformatorisch Dagblad*, 16 mei 2020.
Pieter Jan Dijkman & Jan Prij, 'Ook moderne politiek heeft beginselen nodig. Interview met Bob Goudzwaard', in: Marc Janssens, Bas Aghina & Theo Brinkel (red.), *Christen Democratische Verkenningen. Brieven aan de lijsttrekker*, Amsterdam: Uitgeverij Boom, herfst 2020, p. 78-85.

Columns op Het Goede Leven, herplaatst in het Friesch Dagblad

7 januari 'Tot de schijt ons dood'
7 maart 'Angstmanagement'
7 april 'Gezocht: 'authentieke' Kamerleden'
7 mei 'Nederland moet het hebben van internationale handel'
7 juni 'De verlerde kunst van het democratische debat'
7 juli 'Het midden als bezweringsformule'
7 september 'Dashboardpolitiek houdt het maakbaarheidsidee in stand'
7 oktober 'Kerk en politiek kunnen leren van elkaar'
7 november 'Leren van het Trumpisme'
7 december 'De ziekte van systeemverantwoordelijkheid'

Lezingen, presentaties, bijeenkomsten

13 januari Presentatie 'Zij aan zij', 2030Talks Eindhoven
3 februari Presentatie 'Zij aan zij', CDA Drenthe, Westerbork
5 februari Presentatie 'Zij aan zij', CDA Noord-Brabant, Etten-Leur
12 februari Presentatie 'Zij aan zij', CDA Den Haag, Den Haag
14 februari Lezing over 'De overheid en de versterking van gemeenschappen' voor de Vereniging Groen van Prinsterer, Doorn
25 februari Presentatie 'Zij aan zij', CDA Rotterdam, Rotterdam
26 februari Presentatie 'Zij aan zij', CDA Leiden-Oegstgeest-Katwijk, Oegstgeest
28 februari Presentatie 'Zij aan zij', collectief van agrariërs, Amersfoort
5 maart Presentatie 'Zij aan zij', CDA Zuid-Holland, Zoetermeer
10 juli Lezing over de rechtsfilosoof Joseph Weiler, leeskring CDJA en Perspectief, Den Haag
13 augustus Lezing over christelijke politiek voor de zomerconferentie van het CDJA en Perspectief, Heilo
6 oktober Lezing over het wezen van de christendemocratie voor CDA-Statelieden
25 november Debat met Andreas Kinneging over zijn boek *De onzichtbare maat*, kerkgemeenschappen van de PKN, Den Haag

Activiteiten uit hoofde van WI

- Adviserend lid CDA Verenigingsraad
- Adviserend lid programmacommissie Tweede Kamerverkiezingen 2021
- Secretaris 'Beraad Perspectief 2030'

ARJEN SIEGMANN

... is wetenschappelijk medewerker bij het WI en houdt zich voornamelijk bezig met de ontwikkeling van het christendemocratisch denken over sociaaleconomische vraagstukken. Daarnaast werkt Arjen als *associate professor* aan de faculteit der economische wetenschappen en bedrijfskunde aan de Vrije Universiteit in Amsterdam.

Publicaties

Arjen Siegmann, *Betrouwbaar belasten. Herstel van vertrouwen in het belasting en toeslagenbeleid*, Den Haag: Wetenschappelijk Instituut voor het CDA, december 2020.

Artikelen

Arjen Siegmann, René Peters & Jan Dirk van den Borg, 'Een betrouwbare overheid kent haar beperkingen', in: Geerten Boogaard, Rien Fraanje & Jan Prij (red.), *Christen Democratische Verkenningen. Vijf jaar decentralisaties*, Amsterdam: Uitgeverij Boom, lente 2020, p. 96-102.

Arjen Siegmann, 'Economisch ontwakken in eenvoud', in: Paul van Geest, Marc Janssens & Jan Prij (red.), *Christen Democratische Verkenningen. Corona en dan?*, Amsterdam: Uitgeverij Boom, zomer 2020, p. 48-51.

Arjen Siegmann, 'De 10 geboden als inspiratie. Hoe kan meer ruimte komen voor ethiek en persoonlijke verantwoordelijkheid in de financiële sector?', in: Centrum voor de Sociale Leer van de Kerk (CSLK), *Financiële ethiek na de kredietcrisis?*, Vogelenzang: CSLK, oktober 2020.

Arjen Siegmann, 'Economie als dienst aan het goede samenleven', in: Pieter Jan Dijkman, Irma Bultman & André Poortman (red.), *Om een gemeenschappelijk huis. Handboek christendemocratie in de praktijk*, Amsterdam: Uitgeverij Prometheus, december 2020, p. 33-36.

Lezingen, presentaties, bijeenkomsten

21 januari Training politiek en mensbeeld', CDA Geldrop-Mierlo (met André Poortman)

31 januari Presentatie 'Zij aan zij', 2030Talks Leeuwarden

3 februari Lezing 'Een toekomst voor het CDA', ALV CDA Amstelveen

11 februari Presentatie 'Zij aan zij', 2030Talks Holwerd

14 juli Lezing basisbaancafé, CDA Rotterdam

3 september Panel FNV-bijeenkomst over witboek 'Doorgeslagen marktwerking', Malieveld Den Haag

4 september Lezing 'De 10 geboden als inspiratie' op de CSLK-bijeenkomst 'Financiële ethiek na de kredietcrisis?', Haarlem

12 september Training CDA-gedachtegoed, CDA Sliedrecht

28 september Lezing 'Betekenis van de christendemocratie in de 21e eeuw', CDJA Utrecht

21 oktober Deelname aan paneldiscussie 'Verkenning Commons en bestaanszekerheid, Novum/SvB

16 november Lezing over woonbeleid bij de CDJA werkgroep Sociaal-Economische zaken en Financiën

26 november Organisator van paneldiscussie "The Art of the Green Deal", met Hans van Storch & Eva Palackova, EPP Net@work

2 december Presentatie 'Onder dak', CDA Gelderland

22 december Presentatie christendemocratisch gedachtegoed, Partido Nashonal di Pueblo Curaçao

Cursus Politieke Filosofie Steenkamp Instituut

'Politiek begint met een mensbeeld': 16 september, 7 oktober, 28 oktober, 25 november (met Marc Janssens & André Poortman)

YouTubeserie naar aanleiding van het rapport 'Betrouwbaar belasten'

Met Koen Caminada (3 december), Hans Gribnau (10 december), Kees van Dijkhuizen (17 december), Stef van Weeghel (24 december)

Activiteiten uit hoofde van WI

- Lid Executive Board van het Wilfried Martens Centre for European Studies (per 2 juli 2020)

- Lid Ondernemingsraad OR

- Voorzitter CDA pensioencommissie

- Lid CDA fiscale commissie

- Lid commissie doorrekening verkiezingsprogramma

- Lid commissie-Buitenland

- Lid Beraad Perspectief 2030

ANDRÉ POORTMAN

... is als projectmedewerker verbonden aan bij het WI. André houdt zich specifiek bezig met het traject 'Perspectief 2030' en een onderzoekstraject rondom het begin van het leven. Daarnaast is hij als buitenpromovendus verbonden aan het AMC Amsterdam, waar hij een proefschrift schrijft over 'voltooid leven'.

Publicaties

André Poortman & Harry van der Molen, 'Diep dement, te weinig beschermd', *Nederlands Dagblad*, 18 mei 2020.
Pieter Jan Dijkman, Irma Bultman & André Poortman (red.), *Om een gemeenschappelijk huis. Handboek christendemocratie in de praktijk*, Amsterdam: Uitgeverij Prometheus, december 2020.

Lezingen, presentaties, bijeenkomsten

13 januari Sessie 'Van winst naar waarden', AppèlXL Eindhoven
21 januari Training politiek en mensbeeld', CDA Geldrop-Mierlo (met Arjen Siegmann)
27 januari Sessie 'Van winst naar waarden', AppèlXL Zwolle
31 januari Presentatie 'Zij aan zij', 2030Talks Leeuwarden
3 februari Presentatie 'Zij aan zij', 2030Talks Drenthe
13 februari Presentatie 'Zij aan zij', 2030Talks Hattum
14 maart Lezing CDA-uitgangspunten op Noorderblokcongres CDJA, Bakkeveen
3 september Introductie en openingsavond WI-jongerennetwerk, Nijmegen
21 september Gespreksavond WI-jongerennetwerk over voltooid leven met Bert Keizer, Utrecht
28 oktober Rondetafelgesprek cultuureducatie en -participatie Boekmanstichting
11 november Opening bijeenkomst CDA Theologennetwerk
30 november Gespreksavond WI-jongerennetwerk over geloofwaardig leiderschap met Joke van Saane, Utrecht

Cursus Politieke Filosofie Steenkamp Instituut

'Politiek begint met een mensbeeld': 16 september, 7 oktober, 28 oktober, 25 november (met Marc Janssens & Arjen Siegmann)

Media

30 januari Optreden in TV-programma 'Na het nieuws', naar aanleiding van verschijnen PERSPECTIEF-onderzoek voltooid leven
4 december Podcast BRAM over 'klimaat'
11 december: Podcast BRAM over 'marktwerking'

IRMA BULTMAN

... is officemanager bij het WI en gemeenteraadslid voor het CDA in de gemeente Krimpenerwaard. Ook is Irma ambtelijk secretaris van het Historisch Comité Christen Democratie.

Publicaties

Pieter Jan Dijkman, Irma Bultman & André Poortman (red.), *Om een gemeenschappelijk huis. Handboek christendemocratie in de praktijk*, Amsterdam: Uitgeverij Prometheus, december 2020.

Deelname aan bijeenkomsten

17 februari Deelname aan duurzaamheidsavond 2030Talks, Bunschoten-Spakenburg
22 oktober Gespreksavond WI-jongerennetwerk over de prestatie maatschappij, Nijmegen
26 oktober Gespreksavond WI-jongerennetwerk over diversiteit en ideologie met Kathleen Ferrier, Utrecht

MARC JANSSENS

... is hoofdredacteur van *Christen Democratische Verkenningen* en docent nieuwtestamenteisch Grieks en oudchristelijk Latijn aan de Theologische Universiteit Kampen. Daarnaast doet hij onderzoek naar het leven van verzetsleider, ARP'er en Trouw-redacteur Roelof Jan Dam.

Artikelen

- Marc Janssens, 'Intro', in: Geerten Boogaard, Rien Fraanje & Jan Prij (red.), *Christen Democratische Verkenningen. Vijf jaar decentralisaties*, Amsterdam: Uitgeverij Boom, lente 2020, p. 7-9.
- Marc Janssens, 'Kom met een totaalvisie!'. Interview met Maxime Verhagen', in: *ibidem*, p. 16-23.
- Marc Janssens, 'Intro', in: Paul van Geest, Marc Janssens & Jan Prij (red.), *Christen Democratische Verkenningen. Corona en dan?*, Amsterdam: Uitgeverij Boom, zomer 2020, p. 7-9.
- Marc Janssens, Paul van Geest & Jan Prij, 'Redactioneel: Wegen uit de crisis: naar welk normaal willen we terug?', in: *ibidem*, p. 44-47.
- Marc Janssens, 'Europa, blijf weg uit de notenkraaker. Interview met Jaap de Hoop Scheffer', in: *ibidem*, p. 52-58.
- Marc Janssens, 'Tegen de stroom in voor het gemeenschappelijk belang. Interview met Jan Peter Balkenende', in: *ibidem*, p. 98-105.
- Marc Janssens, 'Intro', in: Marc Janssens, Bas Aghina & Theo Brinkel (red.), *Christen Democratische Verkenningen. Brieven aan de lijsttrekker*, Amsterdam: Uitgeverij Boom, herfst 2020, p. 7-9.
- Marc Janssens, 'Pieter Beelaerts van Blokland: volbloed CHU'er én CDA'er. Interview met Pieter Beelaerts van Blokland', in: *ibidem*, p. 96-100.
- Marc Janssens, 'Carlo Invernizzi Accetti: "What is Christian democracy? Politics, religion and ideology"' (boekbespreking), in: *ibidem*, p. 106-110.
- Marc Janssens, 'Intro', in: Sophie van Bijsterveld, Bert Jan Lietaert Peerbolte & Jan Prij (red.), *Christen Democratische Verkenningen. Diversiteit en gemeenschap*, Amsterdam: Uitgeverij Boom, winter 2020, p. 7-9.
- Marc Janssens, 'Vrijheid en gelijkheid zijn niet het hoogste goed. Interview met Andreas Kinneging', in: *ibidem*, p. 54-62.

Lezingen, presentaties, bijeenkomsten

- 13 januari Deelname aan 2030Talks, Eindhoven
- 25 januari Lezing naar aanleiding van CDV-nummer 'Ondermijning', Veiligheidsdag CDA Bestuurdersvereniging, Nieuwegein
- 27 januari Deelname aan 2030Talks, Zwolle
- 17 februari Deelname aan duurzaamheidsavond 2030Talks, Bunschoten-Spakenburg
- 18 februari Lezing voor het Gerbrandy Beraad, met Daniël Boomsma (Mr. Hans van Mierlo Stichting)
- 6 juli Interview met Hugo de Jonge, interviewserie met de CDA-lijsttrekkers i.s.m. het CDJA
- 7 juli Interview met Mona Keijzer en Pieter Omtzigt, interviewserie met de CDA-lijsttrekkers i.s.m. het CDJA
- 14 oktober Gespreksavond WI-jongerenetwerk over duurzaamheid met Herman Wijffels, Utrecht
- 28 oktober Rondetafelgesprek cultuureducatie en -participatie Boekmanstichting

Cursus Politieke Filosofie Steenkamp Instituut

'Politiek begint met een mensbeeld': 16 september, 7 oktober, 28 oktober, 25 november (met André Poortman & Arjen Siegmann)

JAN PRIJ

ó ɔ pɔ b_ a r ɔ c a p e r _ p o t _ l A f p o r c l B c k n a p _ r o a f c T c p i c l l d e c l * ɔ j c i c l n ɔ i c p c l c ɔ c l _ _ p t _ l
c c l r c i q r ` s p e _ s ,

Publicaties

Pieter Jan Dijkman & Jan Prij, 'Liever publieke dan multiculturele gerechtigheid', essay in: Jonathan Chaplin (e.a.), Renée van Riessen & Jan Hoogland (red.), *Multiculturele gerechtigheid*, Amsterdam: Buijten & Schipperheijn, februari 2020.

Artikelen

- Jan Prij, Geerten Boogaard & Rien Fraanje, 'Redactioneel: Vijf jaar decentralisaties als lakmoesproef voor christendemocratie', in: Geerten Boogaard, Rien Fraanje & Jan Prij (red.), *Christen Democratische Verkenningen. Vijf jaar decentralisaties*, Amsterdam: Uitgeverij Boom, lente 2020, p. 48-51.
- Jan Prij, 'Naar een persoonlijke relatie in het sociale domein. Interview met Paul Schenderling', in: *ibidem*, p. 62-68.
- Jan Prij, 'Uit de praktijk: Zet praktijk in voor systeemverandering. Interview met Jolanda Pierik', in: *ibidem*, p. 78-81.
- Jan Prij, 'God en Schuld', in: Arjo Klamer e.a., *Schuld als een gedeelde verantwoordelijkheid: een hedendaagse uitwerking van het jubilee* (position paper in het kader van het driejarig programma "Finance and the Common Good" (2019-2021) van Socires en het Sustainable Finance Lab), juni 2020, p. 50-55.
- Jan Prij, 'Vanuit de basis: Vol overtuiging het debat aangaan. Interview met Hubert Bruls', in: Paul van Geest, Marc Janssens & Jan Prij (red.), *Christen Democratische Verkenningen. Corona en dan?*, Amsterdam: Uitgeverij Boom, zomer 2020, p. 16-22.
- Jan Prij, Marc Janssens & Paul van Geest, 'Redactioneel: Wegen uit de crisis: naar welk normaal willen we terug?', in: *ibidem*, p. 44-47.
- Jan Prij, 'Henk Oosterling: "Verzet in ecopanische tijden" & Roel Kuiper: "De wereld liefhebben. Over ecologische paniek en politieke ethiek"' (dubbele boekbespreking), in: *ibidem*, p. 112-119.
- Jan Prij & Pieter Jan Dijkman, 'Ook moderne politiek heeft beginselen nodig. Interview met Bob Goudzwaard', in: Marc Janssens, Bas Aghina & Theo Brinkel (red.), *Christen Democratische Verkenningen. Brieven aan de lijsttrekker*, Amsterdam: Uitgeverij Boom, herfst 2020, p. 78-85.
- Jan Prij, Sophie van Bijsterveld & Bert Jan Lietaert Peerbolte, 'Redactioneel: Zorgen voor het gemeenschappelijk huis', in: Sophie van Bijsterveld, Bert Jan Lietaert Peerbolte & Jan Prij (red.), *Christen Democratische Verkenningen. Diversiteit en gemeenschap*, Amsterdam: Uitgeverij Boom, winter 2020, p. 48-53.
- Jan Prij, 'Uit de praktijk: Het beste van twee werelden combineren. Interview met Froukje de Jonge', in: *ibidem*, p. 80-83.
- Jan Prij, 'De moderniteit is doodziek'. Interview met Gabriël van den Brink', in: *ibidem*, p. 116-123.

Columns en blogs

- 22 februari 'Burgerlijke ongehoorzaamheid is dé motor van politieke verandering', blog op de website *Tocqueville, Religie en Democratie* van de Radboud Universiteit Nijmegen
- 27 februari 'Vrolijke zwaarmoedigheden voor in de lijdenstijd', Het Goede Leven (herplaatst in het Friesch Dagblad)
- maart 'Schuldkwijtschelding', ledenblad CDA Rotterdam
- 11 mei 'Waarom efficiency niet zaligmakend is', Het Goede Leven (herplaatst in het Friesch Dagblad)
- juni 'Niet lullen, maar poetsen', ledenblad CDA Rotterdam
- 22 juli 'Onderwijs: cruciaal voor een vitale en vrije burgermaatschappij', blog op de website *Tocqueville, Religie en Democratie* van de Radboud Universiteit Nijmegen
- 5 augustus 'Waarom de politiek van normalisering gevaarlijk is', Het Goede Leven (herplaatst in het Friesch Dagblad)
- september 'Nr. 1', ledenblad CDA Rotterdam
- december 'Werk maken van de coöperatieve samenleving', ledenblad CDA Rotterdam

Lezingen, presentaties, bijeenkomsten

- 26 februari 'God en Geld. Een avonturenreis met Hermes in vijf etappes', Hoogeveen
- 12 maart 'God een Schuld', Sustainable Finance Lab
- 11 november CDA Theologennetwerk

Bijzonderheden

Toekenning van jhr. mr. A.F. de Savornin Lohmanprijs 2020 voor Jan Prij, *God en Geld*, Utrecht: Uitgeverij Klement, april 2018.

WI

*Wetenschappelijk
Instituut*

Buitenom 18
2512 XA Den Haag
070 3424874

wi@cda.nl
www.cda.nl/wi